

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelenés napján és előfizetési ár:
Előfizetési ár:
Égysz. száma 3 korona 50 fillér. felvére 5 kor. Égysz. száma 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a kéziratok eljuttatandók.

Hirdetéseket és nyilvántartási közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt áron számít fel.

Idegesség gyermekek az iskolában.

Az iskolák fenntartói hatóságai figyelmebe.
A századvégi betegség, az idegesség az iskolába is befeszkelte magát és megkezdte romboló, pusztító hatását.

Pedagógusok, pszichológusok, orvosok vállaltva, karöltve munkálkodnak, hogy az újabbkori rémnek elejét vegyék.

Gyermektanulmányi tanfolyamokat rendeznek, hogy a tanítókat a gyermeki lélek rejtelmeivel, a gyermeki elme fejlődésével, normális állapotával megismertessék.

Hasztalan.
Az ideges tünetek, szellemi rendellenességek mindaddig nem szűnnek meg, míg a tanító idejének egészét, a gyermek tanulmányozására nem fordíthatja.

Az abnormális állapotok mindaddig fokozódnak, míg a tanító kénytelen két vagy több osztályt tanítani és ennélfogva nem alkalmazkodhat minden egyes gyermek egyéniségéhez.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy az ideges tünetek, szellemi rendellenességek, szóval az abnormális állapotok sokkal kisebb azaz elenyésző mértékben vannak azokban az iskolákban, a melyekben minden tanító

egy-egy osztályt vezet és még kevesebb az abnormitás azokban az iskolákban, a melyekben a haladó rendszer szerint minden tanító osztályról-osztályra halad növendékeivel.

És ez nagyon természetes.
Minél tovább van a gyermek egy tanító keze alatt, annál jobban megismeri azt és annál jobban alkalmazkodik hozzá és a mi a legfőbb indok, a tanító tanítása annál inkább lehet individualizáló.

Egy osztály tanítása és a haladó rendszer mellett a tanító több tekintettel lehet a gyermekek érzékenységre, nyughatatlanságára és egyéb ideges tüneteire, rendellenességeire; míg több osztály tanításánál e bajokat nem ismerheti annyira fel, mert nincs ideje tanítását minden egyes gyermek egyéniségéhez alkalmazni és nagyon gyakran megtörténhet, hogy a betegséget vagy beteges tünetet lustaságnak, rosszakaratnak tekintti és a nem helyén alkalmazott szigorral vagy büntetésekkel, mint dr. Ranschburg Pál ideg orvos »A gyermeki elme fejlődése és működése« című könyvében mondja, még előmozdítja az elme súlyosabb elfajulását.

A fent idézett munkát a hírneves ideg orvos a »Özoktatásügyi miniszter megbízásából írta. Rendkívül érdekesen fejtegeti a gyermekek elméleti

különbözőségeit és azt óhajtja, hogy a tantárgyak és a tanrendszer ezen elméleti különbözőségekhez alkalmazkodjék.

A hírneves ideg orvos a különböző felfogású gyermekek között méréseket eszközölt és azokról a következőkben számol be:

„Méréseim szerint a népiskola első osztályának befejezésével a jobb felfogású tanulók 1/3 mp. alatt egy, sőt két tagú (hat betűből álló) szöveget hibátlanul olvasnak el. Gyenge tehetségű tanulónak az az 1/3 mp. néha egyetlen betű elolvasására nem volt elegendő. Sőt a népiskola harmadik osztályában is találtak tanulókat, kik ép érzékszerv mellett kétféle szót 1/3, de két másodperc alatt sem voltak képesek hibátlanul felfogni.

— Tekintetbe véve, hogy a legtöbb osztály tanulóinak többsége közepes, egy része gyenge, csak kis töredéke jeles, az alsóbb osztályokban 2—3 a kórosan gyengétehetségű tanuló, az a nehéz kérdés merül fel, a tanulók melyik csoportjának szellemi képességeit mérten tanítsa a tanító?

A feltüntetett mérésekből kétségtelennek látszik, hogy még az esetben is, ha a tanító a közepesekhez alkalmazkodik, tanítása a lassabb felfogásúakra nézve teljesen elvész.

Nagyobb tömegeknél s a tan-

TÁRCA.

Lapozgatok.

Lapozgatok egy sárga kis füzetben, Minden lapján van egynehány dal És minden dal tele van szerelemmel, Tele van játszi napsugárral.

Ez a fakó füzet be drága nekem!
Pedig nótaít régen írtam,
Egykor, tavasszal, húsz éves koromban
Az ifjúságom becsirtam . . .

Fehér Jenő.

Rézkapcsos bibliák.

Írta: ZÖLDI MÁRTON.

Az, aki nekem ezt a történetet elbeszélte, nem azért tette, hogy a csabai nép lelkét magyarázza. Ő maga is csabai volt. Az apám-nai szolgált, mint béres. De a mellett filozófus lélek volt a pozitív-iskolából. Ezt abból

sejtem, hogy ahol és amint tehet, kerülte a munkát, lehetőleg messzire. Talán három ízben szolgált nálunk. Mikor megunta a mezei munkát, a megye szolgálatába lépett. Perzekútor lett. Sokszor láttam dolmányban, rajthuzliban sétálni a csabai piacon. Lomhan, megfontoltan lépkedett. Ilyenkor irigyeltem a betyárokat. Milyen kényelmes helyzetük lehet, ha a perzekútorok olyan lusta tempóban lépkednek, mint Rohoska Mihály. Mert úgy hívták a derék embert, aki nekem az alábbi történetet elbeszélte. Szegény, már rég kiűnn pihen a lutheránus temető akácai alatt. De én máig is szeretettel gondolok reá.

Hogy mikor történt az az eset, melyet Rohoska elbeszél, arra nézve kevés tájékoztató adattal szolgált. Ő is az apjától hallotta kisgyereke korában. Ezt egybevetve életkorával, úgy sejtem, hogy a múlt század negyvenes éveiben zajlott le a viharos esemény.

Ha a csabai nép között költők szület-
ének, bizonyára dalba foglalták volna ezt a

romantikus történetet. De a csabai anyák sokkal okosabbak, sem hogy költőket szüljenek. Inkább hatókrós gazdákat. A talaj sem alkalmas a költők okserű fejlesztésére. Nagyon jó buza terem itt s a legutolsó csabai napszámos is jobb kenyeret eszik, mint például Norvégiában a költőfejedelem. Ahol nincs kenyér-nyomor, ott szunnyad az isteni szikra.

Mikor egyszer a nővérem egy hatalmas kenyeret eldöött nekem, a leányaim nem tudtak eledt enni belőle. Minden falat után csodaikozva néztek reám s kérdezték: »Papa, hogy tudtal te Csabaról eljönni?«

Ezen magam is sokat gondolkoztam, de ez nem tartozik ide.

Ismétlem, a múlt század negyvenes éveiben történt. A jó csabai nép izgatmas napokat élt. Egy vakmerő rablóbanda tartotta rettegésben. Közvetlenül Csaba alatt tanyázott s az oroshazi országuton garázdálkodott. Őien-hatan voltak, bár némelyek esküdték, hogy harmincnál is többet laktak.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-
bajainál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Sirolin
Emeli az étvágyat és a testület, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megzavarja az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban — vegynélkát 4 koronáért kapható. —
Figyeljünk, hogy minden üveg alantli céggel legyen ellátva:
F. Hoffmann-La Roche & Co vegytészeti gyár Basel (Svájca) 44

anyag nehézségeinek gyarapodásával egyre nagyobb lesz azoknak a száma, kikre nézve az oktatás kezdettől fogva csak színleges, kik azt bármily túlfeszítés mellett is figyelmükkel követni nem tudják, meg nem értik s ilyképpen szükségszerűen rossz tanulókka, figyelmetlenekké, hanyagokká válnak.

Pedig ugyancsak ezek a gyermekek individuális oktatás mellett, a kezdet nehézségein túlhaladva, részben egészen jó észjárásuaknak bizonyultak volna s a kénytelen hanyagság helyett munkájukat, bár lassabb tempóban, de kifogástalanul elvégeznék. Büntetés, korholás, rossz osztályzat, buktatás azután megpecsételi sorsukat.

Hogy mennyire romlasztólag hatnak ez izgalmak éppen a gyengébb idegzetű, szorgalmas, de tényleg lassabb felfogású tanulóra, azt már említettük.

De hiába is volna a tanuló önfejlődése. A szokásos nagy tanulószám mellett nincs az igyekezet s nincs az intelligencia, mely az egyéniségeknek ilyenén különböző alkotása mellett az individuumok ily tömeges eredményesen tudná a legjobbakhoz mért mennyiségű szellemi feladatokra nevelni.

Amíg az osztályokat a károsan gyenge tehetségek olomsúlyként rájuk nehezedő terhetől fel nem szabadítjuk, amíg azonfölül a tanulók számát egy-egy osztályra lényegesen le nem szállítjuk, addig bármely képzett tanulók mellett is az individualitások tekintetbe vétele lehetetlen. Mindaddig pedig mesterségesen szaporítják a figyelmetlen, hanyag, értelmileg és erkölcsileg könnyen elzúlló tanítványok légóját.

A „Magyar Tanügy” után idéztem dr. Ranschburg Pál ideg orvosnak alig megjelent, máris híres könyvéből. Azért idéztem, hogy tanúnak hívjam, azért idéztem, hogy hivatkozhaszam rá.

A csabaiak kezdték unni ezt az állapotot. Deputáció ment a csendbiztoshoz. A deputáció vezetője, az öreg Zelenyánszky tiszteletteljesen fölkerlte a csendbiztos urat, hogy ne sajnálja valami módon a túrheterlen állapotot segíteni.

— Már nem is merünk a tanyára menni, — kockáztatta meg alázatosan.

A csendbiztos keményen ráírvát a deputációra, hogy ne avatkozzék a hatóság dolgába. A hatóság nagyon jól tudja, hogy mit kell ilyen esetben tenni. Nem kér senkitől tanácsot. Menjenek Isten hírével s ha még valaki ilyen panasszal alkalmatlanodik, hát azt lehúztatja és huszonötöt veret rá.

Ne tessék ezen csodálkozni. A hatóság mindig ilyen volt. Nem szereti, ha dolgaiba beavatkoznak magukat. Az ilyesmi csökkentik a hatóság tekintélyét. Pedig a tekintélyre szükség van a hatóságnak. Nemcsak magáért, hanem a közend érdekében is. Ha nem volna hatósági tekintély, csinálni kell mesterségesen.

A deputáció mégis leverten tavozott. Éppen az nap hallatszott, hogy Riesz Dávidot rabolták ki az oroshazi országúton. Husz ezüst tallért szedtek el tőle.

Ezt mindenki borzasztónak találta, csak Riesz David nem. Oka volt rá, hogy könnyen vegye a kalandot. Aze előtt esztendővel

Minden cikkemben azt állítottam, hogy a tanítás individualis, azaz a gyermek egyéniségéhez, szellemi képességéhez mért legyen. Ezt állítja a hírneves ideg orvos is.

Több cikkemben fejtegettem, hogy az individualis tanítás, több osztály tanítása mellett lehetetlen.

Ranschburg Pál dr. még tovább megy, amennyiben azt állítja, hogy addig, míg egy-egy osztályban a tanulók számát lényegesen le nem szállítják, mindaddig mesterségesen szaporítják a figyelmetlen, hanyag, értelmileg és erkölcsileg könnyen elzúlló tanítványok légóját.

Mindezekből pedig az következik, hogy ott, ahol az egyosztályos rendszer keresztülvihető, ott feltétlenül egyosztályosítani kell az iskolát, nehogy mesterségesen szaporítsák a figyelmetlen, hanyag, értelmileg és erkölcsileg is könnyen elzúlló tanítványok légóját.

H. J.

Megyegyűlés. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 9-én tartotta, Csató Zsigmond dr. főispán elnöklése mellett, rendes téli évnegyedes közgyűlést, mely a délutánra is átnyúlt.

Olyan volt a vármegyének ez a közgyűlése is, hogy nem az volt benne a legérdekesebb, ami tárgyszorozaton volt és ami megérté, hanem az, ami nem volt bent és nem is történt meg.

Nevezetesen azt vartá az ellenzék, hogy ebből az alkalomból — a politikai helyzetre való tekintettel, bizalmi indítvány is kerül a közgyűlés elé a kormány iránt. Két nappal a gyűlés előtt tudtak ugyan arról, hogy illetékes részről ilyen indítványt nem tesznek, de — ahogy ez már nálunk szokás — azon mesterkedtek erősen, hogy — ha az erre illetékesek nem teszik — majd beugrasztanak ők valakit a bizalmi indítvány megtételébe, hogy aztan kedvükre kionthassák epéjüket az átkos kormány-ra. Nagy erőfeszítést

ugyanis egy eigany lócsiszar becsapta a gyulai vásáron. Hamis ezüst tallérokkal fizetett. Riesz David megtudta, hogy hamis pénz van nála, nagyon nyugtalan lett. Mit tegyen? Eldobja? Ehhez nem volt elég ereje, elég hősiessége, elég szíve. Hiába, a pénzt, a készpénzt, még ha hamis is, sajnálja az ember az ablakon kidobni. Mikor azonban kirabolták s elszedték tőle a veszedelmes ércneműt, megkönyebbűiten sóhajtott föl:

— Hala Istennek! Legalább nem csuknak be hamis pénz terjesztése miatt.

Az állapot nem javult. A rablók makacsul kitarították Csaba környékén. Hallatszott ugyan, hogy néha elkalandoztak Szarvas, Orosháza és Tótkomlós alá, de a központi telep Csaba maradt.

Vége egy incidens lényegesen változtatott az adatain állapoton. Az incidenst Valastyán Dorka, egy szépségéről híres menyecske hozta létre.

A nevezett hölgynek mindennap, mikor az éj leszalt, valami sürgős, halaszthatatlan teendője akadt egy bodzái tanyán. Hogy micsoda, azt nem tudom. Az ilyen dolgot nem jó a történeti félfhomályból elővonszolni.

Az azonban kétségtelen, hogy Valastyán Dorka egyik éjjeli sétája alkalmával találkozott a rablókkal. Ő maga dicsékedett el

tettek erre hirlaplaj a karzat megtöltésére is felhívták a népet, de — dicséretére legyen mondvá az általuk beugrasztni szándékolt megyebizottsági tag józanságának, — törekvéük kudarcot vallott, az illető nem ment nekik lépre és így — a nagy fene elnöklészet esúfos felsülésre vezetett.

A botrány, amit csinálni akartak és ami egyébként is visszafelé sült volna el, így befagyott, ami az ő szajukban azt adott volna a megyegyűlésnek, az nem történt meg és maga a közgyűlés a legnagyobb rendben, a bizottságok megalakítása tekintetében a megyepárt teljes győzelmével folyt le annyiban, hogy az egész vonalon az ezen párt által megejtett bizottsági jelölések mentek keresztül.

Egyébként a megyegyűlés lefolyásáról ezúttal részletes és kimerítő tudósítást adnunk főösleges, mert a tarsorozaton csak folyóúgyek voltak.

Megemlítenünk kell mégis, hogy a harmadik egyetem kérdésében vármegyénk törvényhatósági bizottsága a leghatarozottabban Szeged mellett foglalt állást és elhatározta, hogy ez érdekében fel is írta a kormányhoz és a törvényhozáshoz. További, hogy a történelmi és régészeti társulat évi szubvencióját, a közmívelődési alap terhére, 200 koronáról 300 koronára emelték fel.

A Szentes város által az átíratási kizárások, szikvíz-fogyasztási adó, ásványvíz behozatali illeték és szeszfogyasztási pótdadó szedése tárgyában alkotott szabályrendeleteknek az illetékes miniszterülmokhoz pártolóan leendő felterjesztést határozták el, az ezek ellen benyújtott fölebbezések elutasításával.

Csongrád község képviselőtestületének a csongrád-sövényházi ármentesítő társulattal kötött egyezsége tárgyában, valamint az oroshaza-szentes csongrádi vasút építési költségeihez való hozzájárulása tárgyában hozott határozatát, az ezek ellen benyújtott fölebbezések elutasításával, — szintén jóváhagyták.

A közgyűlés délután 5 órakor ért véget.

vele. Ez a Valastyán Dorka, úgy látszik, nyílt, egyenes karakter volt. Egy szóval sem tagadta, hogy a rablók a találkozás alkalmával megölték, megcsipkózták és megcsókolgatták. Ezt különben mindenki természetesen találta. A rablók végre is nem trapista barátok, viszont Valastyán Dorka szemrevaló, kívánatos menyecske volt. A mellett liberális.

De emberek kíváncsisága nem ismer határokat. Mikor a szép menyecske kalandjának híre kelt, a szomszédok mindenféle kérdésekkel ostromolták. Részleteket kértek tőle. Az öreg Lepény főleg azt tudakolta, hogy mit beszéltek a szövények?

— Mindenfélét, — válaszolta Valastyán Dorka mélyen elpirulva.

Az öreg Ledény tovább firtatta:

— De hogy értetted a szavakat, mikor te nem is tudsz magyarul?

Valastyán Dorka nagy szemeket meresztett, aztán bájos egyszerűséggel folytatta:

— De hiszen tőml beszéltek!

— Tótul?

— Persze, mind tótok. Mondták. Nőgrádból valók. Csak tudom.

Az öreg Lepény még egyszer föltette a kérdést. Hangja ünnepiesen csengett:

A biztosító-társaságok állami ellenőrzése.

A leányzó nem halt meg, csak alszik. A magan-biztosító-társaságok állami ellenőrzéséről szóló törvényjavaslat évek óta auszusza tetszhalotti álmát az igazságügyminisztérium levéltárában. De a legtagrikus álom mélyéges csöndjébe kísértek zavarják: járnak kelnek, atsurrannak a biztosító-társaságok fényes márványpalotáiból az igazságügyminisztérium kodifikáló műhelyébe, a hol borsorkonyancót járnak a sok kéz, de törvényerőre nem emelkedett törvényjavaslat hazajáró lelkeivel együtt. A legújabb kísérlet az Első Leánykihazasító-Egyesület a mely ellen egy idő óta a pamfletszerű sajtóirodalom rendszeres és kíméletlen támadásokat intéz.

Mi nem helyeslehetjük, ha a napisajtó egy specialis biztosító-társaság, vagy közgazdasági vallattól rögtönitől bíróságot ül, mert a statarium is csak a végzésűgnek és a kivételes eseteknek van fenntartva. Ande kérdjük, kivételes-e a Leánykihazasító Egyesület esete, avagy nem inkább egy általános korállapotnak jellegzetes tünete-e? A támadók azt mondják, hogy a Leánykihazasító-Egyesület hazakat vesz, palotákat épít, igazgatóság nepotizmust űz és végül, hogy az egyesület díjtartalékai hiányosak. De hát kérdjük az igazság nevében: csak egyedül és kizárólag a Leánykihazasító-Egyesület épít palotákat, űz nepotizmust és az összes biztosító-társaságok közül csak egyedül az ő díjtartalékai hiányosak? Ha pedig mindebben az elítélendő hibában a többi, vagy csak egyes más biztosító-társaság is szenved, tehát-e az önzetlen igazságvédés, a tárgyilagoss kritika benyomását, ha csak a Leánykihazasító-Egyesületet és nem a többi bizto-

sító-társaságot is, melyek ugyanebben a hibában leledeznek, támadják? Bir-e az ilyen küzdelem az igazság meggyőző erejével? Tavol áll tőlünk, hogy mi a Leánykihazasító-Egyesület fogadtalan prókatorává toljuk fel magunkat és üzemelt, ha ilyenek léteznek, szépitgessük. Mi csak azt nem tartjuk meg engedhetőnek, hogy az egyesület ellen tett vádakait illetéktelen fórumon tárgyalják, a hol sem a hely, sem az eljárás nem alkalmas arra, hogy az elmarasztaló vagy fölméntő ítélet meghozható legyen. Es nem tartunk megengedhetőnek egy házszat, melynek végeredménye az lehet, hogy az egyesület romba dőljön és a rómaiak óta temesse 38,000, többnyire szegény embernek évek hosszu soran át összekuporgatott garasait. A törvény módot nyújt arra, hogy valamely szövethozatnak kifogas alá eshető üzletkezelését a tagok szakértők által megvizsgáltassák, a séreimes közgyűlési határozatokat bírósági úton megtámadják, az igazgatóságot és a felügyelő-bizottságot bíróság előtt felelősségre vonhassák, sőt a szövethozat fölözlatását is bírói úton követelheessék. Es ha törvényeink e tekintetben hiányosak is, a mit elég gyakran és elég nyomtatékosan hangoztattunk, úgy még sem helyeslehet az, hogy a rendszer hiányosságai miatt egy társaságot szemeljenek ki bűnbak gyanant és állítsanak a nyilvánosság előtt pellenégre. A Leánykihazasító-Egyesület bajainak kútforrasa, nézetünk szerint az, hogy negyvenkét év előtt, mint egyesület megalakulva, nem volt szüksége sem biztosítási szakértelemmel bíró vezetőkire, sem olyan biztosítastechnikai beendzésekre, mint a minóket egy modern biztosító-társaság megkövetel. Mielőtt tehát fez az egyesület biztosító-társaságga

alakult át, gondoskodni kellett volna mindama előlfitételek létesítéséről, a melyeknek fenforgása nélkül egy biztosító-társaságot az eredményes működésre való kiltással sem megalapítani, sem tovább vezetni nem lehet. Ha azonban a hiányos agokat az erre hivatott tényezők kellő időben nem mérlegelték, ebből nem az következik, hogy egy egyesületet, a mely több mint ötven millió korona biztosítási állományával, bób mint három millió korona évi bevétellel bír és tíz millió koronát meghaladó vagyonnal rendelkezik, egyszerűen agyonussenek, hanem az, hogy a bajokat, a mennyiben iennforognak, megfelelő módon orvosolják. A lehetőség erre egy biztosító-társaságnak, mely ilyen vagyonnal és ilyen jövedelemmel rendelkezik, meg van adva. Nem régidő: a bécsi Janusnál még sokkal nagyobb bajok voltak, azért mégis tudtak rajta segíteni és a társaság zavartalanul folytatta tovább működését.

Es ezzel a Leánykihazasító-egyesület ügyével végeztünk volna. Van azonban ebből az alkalomból néhány komoly szavunk a kormányhoz. A képviselőháznak 1902 január 29 iki ülésében egy képviselő interpellációt intézett a kereskedelmi és igazságügyi miniszterhez az irant, hogy miért nem terjesztik be a biztosítási törvényjavaslatot amely már nyolc évvel ezeltől elkészült, amelyet a kormány az ország minden kereskedelmi és ügyvédi kamarája által le tárgyaltatott és amely az igazságügyminisztériumban évek előtt megtartott szakértekezleten ment keresztül? Az akkori kereskedelmi miniszter az interpellációra azt válaszolta hogy ő maga részéről a biztosítási törvényjavaslat minden egyes szakaszára elvégezte a dolgat, az elaboratum az igazság-

— Ide vigyazz, Dorka. Igazán felejl. Csakugyan tótok azok a zsványok!

— Ha mondom...

— Akkor jovan. — mondotta az öreg Lepény, kiegyenesítve derekat.

Még az este összedezett hat embert kiket vasvillával, kaszával és ásóval fölfegyverzett. Elmentek a rablókat keresni. Nem éreztek semmi félelmet, aggodalmat, vagy ahhoz hasonlót,

— Hiszen, — magyarázta az öreg Lepény. — tótok.

Hajnalban meg is talalt őket a megyeyesi család előtt. Eppen székérre akartak ülni. Ebből semmi sem lett. Az öreg Lepény és társai rájuk rontottak. A harc rövid és heves volt. A megtamadott bujnyíkok nem tudtak megérteni, hogy a csabaiak honnan veszik egyszerre a hősisségnek azt a csodas mértéket, amelylyel hátukat, fejüket véresre verik?

Nos, a zsványok az első összetűzés után gyáván, nyomorultán megfutottak. Valószínű, hogy meg sem állottak a nógrádi hegyek aljág.

Az öreg Lepény pedig nyugodtan lépkedett haza embereivel, Mintha csak valami mezei munkáról tértek volna meg. Egyik sem csinált virtust belőle, hogy a rablókat elkergették. Hiszem csak tótok.

— Ha mi azt előbb tudtuk volna! — mondotta az öreg Lepény fejesóvála.

A rend és nyugalom helyreállt. Akiak pénze volt, az ismét zavartalanul örülhetett

neki. Egy-két hónap mulva el is felejtették az egészet. Azaz nem egészen...

Történt ugyanis, hogy egy szép vasárnapon Kitka Matyás, kinek Fényesen volt a tanyája, bejött ötdömágával a városba istentisztelekre. Elvégezvén az ajtatosságot, visszamentek a fényési tanyára. Lassan nyugodtan haladtak, beszélvén az örök témáról, az idők járásáról. Még magasan állott a nyári nap, mikor a Körös mellett elhuzódó fűzesből három gyanus alakot latnak kilépni. Mindegyik kezében duplapuska volt. Nem lehet kétség kiltük irant.

Kitka megállította a társait, kik közt Rohoskanak az apja is volt.

— Nézzétek, — mondotta, — megint itt vannak ezek a zsványok.

— Azam.

— Nohát, — folytatta az öreg Kitka — most nincs kegyelem, agyonütjük őket. Jertek!

Azzal, úgy ahogy voltak, fegyvertelenül megtamadtak az allig fölfegyverzett zsványokat. Azaz volt fegyverük, a rézkaposs vaskos bibliák. Azzal ütötték sujtottak. Mindegyik egy bibliai Sámson erejét érezte karjában.

A harc kemény volt. A megrohant zsványok vesztült védelmezték magukat. De hasztalan. A bibliai rézes hegye egy kopogott a fejeken, mintha menykövek sujtottak volna le. Az egyik zsványt agyonverték, a másik kettő véres fível megadta magát.

Kitka bevitte őket Csabára s átadta a

csendbiztosnak. A halottat is, a sebesülteket is.

A csendbiztos hivatalos mogorvasága enyhült egy kissé.

— Jól tettétek, — mondotta, — ámbár reggelre magam is behoztam volna őket.

Mikor a csendbiztos vallatni kezdte az elfogott zsványokat, Kitka nagyott nézicit Kisült hogy nem tótok hanem, magyarok Biharból.

Mikor késő este hazafelé bandukolt társaival, szózatlan, magaba merült volt. Azon a helyen, ahol a hőstettet elkövette, megallott s odaszólt Rohoskanak.

— Te, Macó, jó ám, hogy nem tudtuk, hogy magyarok.

— Bizony jó, — hagytak helyben a többiek.

Nem is lóhátan, ahogy tisztességes betyárokhoz illik, hanem kocsin jártak. Másban is eltértek a betyrahagyománytól. Nem loptak lovat, tehenet, nem hajtották el juhokat sertéseket, csak pénzt szedtek el az emberektől. Kézpénzt, valutát.

A kézpénzt senki sem szereti odaadni Legkevesbé az olyan szorgalmas, takarékos nép, mint amilyen a csabai. Már hetekig, hónapokig tartott ez a garazdálkodás. Az emberek rettegve lépték át a város határat, mert az átkozott rablók, éjjel nappal talpon voltak. Evidenciában tartottak minden embert, akinél egy kis pénzmag föl-tételezhető volt.

XXXXXXXXXX
Schmidthauer-féle

XXXXXXXXXX

szívelhajasodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdaagnatnál, cukorbetegségnél, csúsz és közszyénnél, stb. — Az „Igmándi” hatasóságában egyéb keserű vagy hashajtó lajányveket meg sem köztelik, és saját érdekében cselekszik, kik helyette mást nem fogad el. Utasítás mellékelve. Kapható Szentese Eszler Lajos ur üzletében. — Főszéküldés és forrás tulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerész. Komáromban. — Egész üveg 50 f, félüveg 30 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható. 26—2

ügyminiszternél van, de ott is csak egy-két pont az, amelyre nézve az elhatározás és a szövegezés meg nem történt, de a törvényjavaslat a legrövidebb idő alatt elkészül és be fog terjesztetni a képviselőházhoz. Azóta több mint két éve telt el megint és a biztosítási törvényjavaslat még mindig nincs a képviselőházhoz beterjesztve! Hát a nagy kodifikáló testület mely az igazságügyminisztériumban működik, két év alatt nem volt képes, ama bizonyos egy-két pontot megszo-vegezni? Ha két év alatt nem volt rá képes akkor sohasem lesz erre képes, ebben az esetben a kormány kötelessége szakértőkről gondoskodni, a kik a biztosítási törvényjavaslatot el tudják készíteni. Ha pedig az akadály nem itt rejlik, akkor a kormány ne tartsa titokban, hacsak magát dicseretére nem váltható találgatásoknak kitenni nem akarja.

Az állam polgárai joggal megkövetelhetik, hogy az állam a közügyeket Csaky szalmájának ne tekintse, hanem szakszertű felügyeletről és hatóság ellenőrzésről gondoskodjék.

Ujdonságok

Szentes, 1904. december 4.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete f. hó 12-én, holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó teremben. A közgyűlés tárgysorozatán a következő általánosabb érdektű ügyek vannak: Potköltésügyek az 1904. és az 1905-ik évre. — A központi választmányok három évre való újrválasztása. A kereskedelemügyi miniszter engedélyokirata a Szentes városnak adományozott általános kövezetvámzésési jog tárgyában és ezzel kapcsolatban tanácsi előterjesztés a végrehajtási intézkedések megtétele iránt. — A r a d y Kálmán főkapitány kérvénye, fizetésének rendezése tárgyában. Kiss Lajos ajánlata a bogárközi kinsajjítási ügyben. — A városi tisztviselők nyugdíjalapi költségvetései az 1904. és 1905-ik évekre.

— **Bizottságok választása a megyegyűlésen.** A f. hó 9-ki megyegyűlésen választottak újra a különböző albizottságokat melyekbe mind az egész vonalon a megyepárti lista szerint jutottak be a tagok, természetesen úgy, hogy az ellenzék is mindenütt képviselve legyen, ahogy ezt a közéleti tisztesség megvalósítja. Ehhez képest megválasztottak: az állandó választmányba: Kiss Zsigmond, Balogh János, Gerőcz Lajos, Albertényi Antal, dr. Tasnády Antal, Fekete Márton, dr. Cicaciuris Lajos, dr. Matéffy Ferencz, Csúcs Antal, Matéffy Kálmán, Dani József, ifj. Vecseri János, Kanász Nagy Imre, Szánthó Dániel, Szedler János, ifj. Debrézényi József, dr. Nagy Sándor, Balassovits Norbert, Futó Zoltán, Zolnay Károly, Soós Pal, Petrovics Soma, Györfi Antal, Korpás Pal, Dósa Béla, Stammer Béla, Bolyó Kálmán, Várady Lajos, Kádár Arpad, Tóth Henrik, Banfalvi Lajos, dr. Pollák Sándor, Fekete Farkas, Rosenberg Ede, dr. Kelemen Béla, Matéffy László, dr. Szarka Mihály, Mees Balogh Lajos, Szuha Imre, Szathmáry Ede, Novák József, Alt Miksa, Herke Ferencz, Ruzs Molnar Sándor, Csucs Lajos, Eder János, ifj. Csucs Ferenc és Kókay István; a központi választmányba: dr. Nagy Sándor, ifj. Vecseri János, Novák József, Burg Dénes, Soós Pal, Kádár Szilveszter, Piesznik Antal, Szépe Mihály, Szuha Imre, Bécsi Sándor, Albertényi Antal, Tóth Henrik, Matéffy László, Korpás Pal, Gruncer Géza és Csucs Lajos; a közgazgatási bizottságba: Petrovics

Soma, Dr. Vecseri Sándor, Kiss Zsigmond, Szedler János, Dani József 2 évre, Vigh Gyula 1 évre; az állandó bíráló választmányba: Balogh János, Novák József, Kiss Zsigmond, Soós Pal és dr. Kelemen Béla; az igazoló választmányba: Csúcs Antal, ifj. Vecseri János, Zsoldos Ferenc mérnök, Korpás Pal és Molecz Lajos. E bizottság elnökévé a főispán Fekete Mártont nevezte ki.

— **Szanatóriumi hölgybizottság városunkban.** Az egész országban rendkívüli buzgósággal karolták fel a hölgyek a népszanatórium eszméjét és valteve igyekeznek arra, hogy a népméltos érdekében indított hatalmas mozgalmat minél előbb diadalra vigyék. Bizunk hozzá, hogy ebben az akcióban városunk hölgyei is teljes lelkesedéssel vesznek részt. A József főherceg szanatórium egyesület igazgató választmányja a lelkes magyar hölgyek iránt akként óhajtja leróni halaját, hogy egy elsőrendű művésznő által egy díszes oklevelet rajzoltat, amely a magyar hölgyek tevékenységét szimbolizálja, amit a szegénysorsú tudósbetegek szanatóriumának felépíthetése érdekében kifizettek. Am barmilyen szép is lesz az a hölgyoklevél, melyet az egyesület fenséges védnöke is aláír, nem ez teszi azt becsesté, hanem az a nagy emberbaráti eszme, melynek szimbóluma, mely melórs, hogy mindazok buszkék legyenek, kik faradoz-suk emlékeül kapják. Itt említtük meg, hogy Clotild főhercegnő asszony városunk hölgyeihez a következő szöveget intézi:

„Magyar Nők! Enyhíteni azt a nemzet veszedelmét, amely a tödbetegekkel edes hazánkat fenyegeti, nemcs, nagy, emberszerető feladat Megindulva látom, hogy újabb a magyar nők allanak a népméltos zaslója alá. Lelekisen is hívok minden magyar szívet a zasló alá. Menekül meg a tudósbetegek! — Alcsuth, 1094 november hó. — Clotild főhercegnő.”

Vajha városunkban minden magyar nő megérténé a fenséges asszony magasatos szöveget és iramnak az egyesületnek, mely Budapesten, a királyi házában van és lelkesen farad a nemcs elért.

— **Uj pártalakulás a megyében.** A f. hó 9-ki megyegyűlésre a vármegye minden részéből összegyűlt nagyszámú szabadelvű megyebizottsági tagok — ez alkalomból — értekezletet tartottak és elhatározták egyhangulag, hogy megverszerte szervezik a szabadelvű pártot. A szervezési munkalatok előkészítése idejére előlélt Ujhelyi Nandor csongrádi tekintélyes ügyvédet és a vármegyei közélet régtől kiváló tagját választottak meg, aki majdan a szabadelvűpárti megyebeli választópólgárokat nagy értekezletre fogja meghívni, a párt végleges szervezése végett. A pártalakulás szükségét kimondó nagyszámú értekezlet egyhangul lelkesedéssel határozta el, hogy üdvözölő tavorat küld Tisza István gróf miniszterelnöknek és az országos szabadelvűpárt elnökségének és ezt a határozatot nyomban végre is hajtották.

— **Az új anyakönyvi kivonat.** Az állami anyakönyvi törvény módosításáról szóló novella 1905. január 1-én lép életbe. Ettől kezdve nem jegyzőkönyv szerkezetű, hanem rovatos alakú anyakönyvek lesznek és számos oly adat bejegyzését elhagyják, mely eddig kötelező volt a végrehajtási utasítás most készült a belügyminisztériumban és az igazságügyminisztériumban és legközelebbi kebelbeli szaktanácskozas lesz a kibocsátandó utasítások dolgában. Ezután hamarosan közvételcszik az életbeléptető rendelet. Az új intézkedések között igen fontos, hogy ezután az anyakönyvi bejegyzésekről nem kell szószertinti kivonatot adni. Általában az anyakönyvi kivonat a bejegyzési tartalomnak

megfelelő, de nem szószertinti lesz és így ha az eredeti bejegyzés később kiigazítottat vagy kiigazítottat, az anyakönyvi kivonat csak ez utóbbi kiigazított tartalomnak kell, hogy megfeleljen. Ez az intézkedés a humanizmust is szolgálja. Így az elismert és utólag házasság útján törvényesített gyermekek nem lesznek kénytelenek születésük társadalmi bélyegét születési okmányaikon és ennek hátrányos következményeit egész életükön át viselni, habár az eredeti hiba később jóvátehető is. Mert ezek mostantól kezdve mint törvényes születésűek fognak születési bizonyítványaikon szerepelni. Természetes, hogy jogában fog állani e mellett az érdekelteknek szószertinti anyakönyvi kivonatot is kérni.

— **A len- és kendertermelés fellendítése.** Tallian Béla földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy a tél folyamán azok a helyeken, ahol a len és kendertermelés megokolt, a megbízott szaktanácsok s e téren kiváló szakemberek népszerű tanácsokat rendezzenek és a kiigazított a termelés mikéntjére alaposan kioktassák. A termelés fellendítésére tíz vaggon eredeti rigai len vetőmagot szerzettetett be, melynek szétosztása módjairól legközelebb értesül a gazdaközönség.

— **Csongrád és a második szolgabírói állás.** Csongrád község képviselőtestülete azzal a kéressel fordult a vármegyehez, hogy az ottani főszolgabírói hivatalnál, a rendszertit teendők gyorsabb és pontosabb elláthatása végett, egy második szolgabírói állást szervezzen. A község kérésével a f. hó 9-ki megyegyűlés foglalkozott, és az előadói javaslathoz képest, azon indokolás alapján, mely szerint a csongrádi főszolgabírósg ügyforgalma nem olyan nagyvolumékú, hogy az még egy szolgabírói állás szervezését szükségessé tenné, — a kérelmet nem teljesítette.

— **Podmaniczky báró köszönete.** Lapunk más helyén említettük, hogy az újonnan alakuló megyei szabadelvű párt az országos szabadelvű párt elnökségéhez is üdvözölő tavoratot intézett. Az országos párt elnöke, Podmaniczky Frigyes báró erre a következő meleghangú tavorattal felelt: „Lelkes örömmel üdvözöljük csongrád megyei elvtársainkat új szervezeten történt tömörülésük alkalmából, egyúttal köszönetet mondva nagybecsű bizalmuk hazafias kifejezéséért.”

— **Halálos szerencsétlenség.** Mélyen megrendült csapás érte Balint József megyebiz. tagot és városi képviselőt Lajos nevű 27 éves fiának tragikus kimenetelű szerencsétlenségével. Balint Lajos a f. hó 8-rol 9-re viradó éjszakai testvére tanyájáról kocsin tért haza a saját otthonába. Újja az eszéri lapost keresztülzselő veki főcsatorna mellett vitte el. A koromsötét éjszakában a lovak iranyt vesztettek és leborították a kocsiat a mely csatornába olyan szerencsétlenül, hogy a fiatal gazda a kocsi alá szorult és ott meg is halt. Holttestére masnap hajnalban találtak rá az azon menők, akik a végzetes katasztrófaról nyomban értesítették a tragikus vőtert élt fiatal gazda hozzatarozóit. A szörnyű sorsesapást maga az öreg Balint József mondta el, melyen lesújtva, a megyegyűlésen. Adjon a közrészvét enyhülést a mélyen sújtott család likifájdalmának.

— **Hangverseny a szegényaiapj javára.** Fulóp Riza, a kiváló tehetségu opera énekesné és bátyja: Fulóp Alfréd hegedűművész, akik a múlt hetekben kis számú közönség előtt ugyan, de a jelen voltak rendkívüli tetszenyvilanuksa mellett hangversenyeket a kaszinó teremben, — most a városi szegényaiap javára akarnak, mérsékelt belépődíj mellett, még egy nagyobbbasbasu hangversenyt rendezni a városi színházteremben. A jeles művésznő e végből tegnap akart látó

gatást tenni Matéffy Ferenc dr. polgármesternél, akit azonban nem talált hivatalában, miután a polgármester és Bugyi Antal főjegyző Temesvárra utaztak a város képviselőcéljában, a D. M. K. E. ottani közgyűlésére. A művészestvépár úgy tervezi ezt a hangversenyt, hogy folyó hó 18-án, tehát aznap este tartanak meg, amely nap délután — ugyancsak a színházteremben a jótékony nő egyület a szegénysorsú iskolás gyermekeknek a karácsonyfaünnepet rendezi. Délután a szegénysorsú gyermekek özönműveinek elnevezésű, este pedig a gazdag nőcsor hangverseny, szintén a szegények javára, úgy, hogy az a nap egészen az emberbaráti érzések lenne szentelve. Eltekintve attól a nagy műveltségtől, amit a kiváló operanépszerű és a jeles hegedűművész óneke és játéka nyújt, hisszük, hogy közönségünket a jótékony cél is erősen vonzani fogja és hogy így a tervezett hangversenynek szép erkölcsi és anyagi sikere lesz.

Közegészségi intézkedés az iskolákban. A belügyminiszter, egy hozzá elvett kijelentés végett fölterjesztett kérdés kapcsán — amint értesülünk — kimondotta, hogy az iskolákat illetőleg közegészségi kérdésekben első fokon a törvényhatóság első tisztviselője van hivatalba intézkedni.

Adakozás az utjemplomra. Szentesi evang. egyházunk és a nagyközönség köréből legújabb n szivesek voltak adományaikkal növelni a templom alapot a következők: Sulcz Mária és Eszter, nem különben Sulcz Paulina úrnők 50, illetve 20 kor. Bernát Elek és neje Ugrai Iona úrnő 20 kor. Such Albert ur és neje Petrovics Jozefin úrnő B-Csabáról 10 kor. Benedek Juscs Sipos Istváné 5 kor. Dr. Alberty Antal Adolf 20 kor. Evang. nőegylet tancsételének jövedelme a belső berendezésre: 1200 kor. Székacs József ur és neje Sulcz Terézia Orosházáról egy bizosított követelése képeben 144 kor. özv. Varsányi Sanueline asszony, belső felszerelésre 40 kor. A szentesi izr. hitközség adománya 50 kor. (1559 kor. az előző s helyesbített hetedik kimutatással összesen 9188 korona.) Az izraelita hitközség szives adományát a megítélt sorokkal küldte ne: Tökintetes Gondnok ur! Hogy az iras ama ígéjét megvalósítsa és készít senek nekem szent hajlékot, hogy ő közöttük lakozzam, az Urnak dicsőségére, maguk és maradvékaik lelkiépítésére templomot emeljenek, ahol majdan az élet faradalmaitól, a kenyérnek robotjától elalélt kebel felüdul a vallásos áhitat szent érzetében, — egyházunk képviselőtestületének f. hó 6-án tartott közgyűlésén, megérte azt a régi tanítást, hogy nem tör égi felé fektarthatatlanul a lélek az imának szaranyain sehol úgy, mint a közös imadás helyén, ahol közel vagy az Ur mindazokhoz, kik őtet tökéletességgei hívják — indittatva érezte magát arra, hogy Isten hazának felépítését — hacsak egy teglátal is — elősegítse. Amidőn ötven (50) koronát melékelünk e szent célra, ama ohajuk kifejezése után, hogy méltóztassanak ezen — egyházunk szerény anyagi viszonyainak megfelelő — összeget jó szívet fogadni, azt kívánjuk, hogy az épülő szent hajlékon menjen teljesülésbe a prófétai íge: *Nagyobb léssen emek a második haznak dicsősége, hogy nem az első haznak dicsősége, aat mondja a sergeknek Ura; és ezen a helyen adok békességeit, aat mondja a sergelnek Ura.* — Mellyek után vagyun hazafias üdvözléttel: Szentesen, 1904 december 8-án Szentesi Izr. Hitközség Dr. Laszlo Vilmos, hitközségi elnök. Soltész Adolf hitközségi jegyző. — A mikor a vett nagylelkű adományokat az együttérzésnek felcélzó megnyitkozását, meghatótt lélekkel nyugtanni illetve konstans talni szerencsém van, egyszersmind a jövedvű adakozóknak építkező kis egyházam nevében Isten áldásának kívánása mellett igaz halamat és forró köszönetemet nyilvánítom. Szentes, 1904. december 10. Petrovics Soma ev. lelkes.

ben. A reformatus körnél, az egyház tancs-teremben Futo Zoltán lelkész körelők és Terenyeyi Ferenc tanító, a felsőpárton pedig Kiss László segédlelkész és Varga Ferenc tanító tartanak felolvasást, mely a körponton délután 4 órakor, a felsőpárton pedig délután 5 órakor kezdődik. — A katolikus körben szintén délután 5 órakor lesz a felolvasó estély, mely alkalommal Katicics Gyuláné úrnő szavál, Adamcsik Juszin felolvas, Bugyi Karoly tanító pedig monológot ad elő.

Gyermekbetegségek elleni védekezés csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha a gyermek a hidegebb évszak alatt csukamajomaját fogyaszt, mely célra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs, könnyen emészthető és tapereje igen nagy. Üvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

Műkedvelő-előadás. A kőműves és acssegédék szakegylete f. hó. 26-án, karácsony másnapján este műkedvelő előadást rendez — tancvigajommal egybekötve — a városi színházteremben. Az alkalommal színr hoztak Gerő Karoly, a korán elhunyt jeles színművész **Próba h a z a s s a g e** című három felvonás vígjátékát, melyből a próbák Pranzovszky Zigmund rendező vezetése alatt már javában folytak. Az érdekesnek ígérkező műkedvelő előadásra és az azzal kapcsolatos tanulmányokra már előre is felhívjuk olvasónk szives figyelmét.

* **Millenium-telep Nagyösz.** Egyik gazdasági ag sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segítséggel létesített **Millenium-telep** a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelepet Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezett szőlőtelepe fejlődött, mielőtt tanácsködke a következő közjegyzőileg hitelesített Bizonyítvány. (B. H.) Alulírottak igazoljuk, hogy a pakáci és knézi Buding féle birtokon 1904. evben következő adólétszeti termény állományról van tudomásunk: részint távirda-pőzna rendszerű 3-as, részint pőznanrendszerű 4 es kötesű amerikai vesszőnevelő anyaiskola 108. kat. hold hold Riparia Portalis (Gloire de Montpellier), Rits Solonis, Rupestris Monti cola (Rup du Lot), Gam y Goaderc (Golombeau Rupestris), Solonis-Robusta, Riparia Solonis, Aramon-Rupestris Solonis-2. számú alanyfajtaikkal, körülbelül 295.000 tőkével; 1 es fél kat. hold párosítással készült zöldojtványiskola, körülbelül 130.000 darab sima és 2 éves gyökeres zöldojtvánnyal; 23 kat. hold ojtvány-és dugványiskola, körülbelül 3.200.000 drb iskolázott fasojtvánnyal és 1.500.000 drb amerikai és euópai gyökeresített dugványval. Pa-Pakác, 1904. evi augusztus hu 9-én. Gera Ferenc okl. szőlész, telepkezelő. Buding Antal, telepvezető

és oenologus. Szlavik Mihály, vincellér. (B. H.) Az általam az alulírott helyen és napon 67/904. úgyszám alatt felvett hitelesítési jegyzőkönyv alapján tanusítom, hogy Buding Antal ur, telepvezető és oenologus, ugy Gera Ferenc okl. szőlész, telepkezelő és Szlavik Mihály vincellér ezen knézi lakosok, kiket mindharmat személyesen ismerek — a fenti egykorona bélyeggel ellátott bizonyítványt előttem sajátkezűleg írták alá. Billéden ezkerleccsaznégyedik évi augusztus hó kilencedik napján. Dr. Gemes Ignác s. k., mint Duin Károly billédi közjegyzőnek a temesvári királyi közjegyzői kamara 129/901. számú rendelvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

* **Egy új kiadvány.** Ha van arúciók, melynél hiányt érezte eddig a vidéki intelligens vevőközönség egy szakszerű felvilágosítást nyújtó lelkiismeretes útmutatónak, egy bizonyára az arany és ezüstékszer az. A fővárosi Wirth János és Fia cég egy vaskos kötetben adja közre új mintáit, oly atekinthető összeállítással, hogy tiszta képt nyerjük az ezen cégnél alapulv elfogadott korrektt üzleti szokásoknak. Komoly érdeklődőknek levelező lapon nyilvánított ohajára (IV. Ferenciek tere 9.) közleggel küldik meg. (2—1)

Közgazdaság.

Folyó hó 6-án a helyi piaci árak a következők:

Búza	métermázsaja	9	frt. 50	kr.
Arpa		7	—	—
Zab		6	20	—
Kukorica		8	—	—

Felolásszerkesztő: **BÁNVALYI LAJOS.**
Társ szerkesztő: **MATEFFY LÁSZLÓ**
Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

ÉRSEK IMRE I. tized 698. sz. háza, mely üzlethelyiségnek is alkalmas ugyszintén az I. tized 689. számú háza mely gazdasági épületekkel van ellátva a jutányosan szabad kézből eladó.

Ertekezhetni lehet I. tized 698 számú háznál, vagy lapunk könyvnyomdájában.

Eisler Lajos

fűszer és csemege kereskedésébe egy jó családból való fiú felvetetik
tanulónak.

BRAZAY-FÉLE Sósorszesz

A massagehoz (gyógyógyó-mód) legalkalmasabb szer a **Brazai féle Sósorszesz**, melylyel a testet bedörzsöljük s a massaget úgy hajjuk végre.

Karácsonyi és újévi ajándéktárgyak vételére legjobb alkalom, a

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Szentesen, a Kossuth-tér Hariszházban levő

Divat és rövidárú üzletemet

feloszlatom és hogy ennek folytán hatósági engedéllyel ezen üzletemben raktáron levő összes árukat **végkiárúsítom.**

A mai naptól kezdve tehát addig, amíg csak a készlet tart, kaphatók üzletemben **mélyen leszállított áru.**

Úri és női divatcikkék úri és női **fehérneműek**, ingek, gallérok, kézeltők, férfi-, női- és gyermek-cipők, férfi- és gyermek-kalapok, csipkék, női díszmunkák, szőrmeneműek, játékszerek, himző-selymek és pamutok, kötő- és horgoló-pamutok, övek, esatok, valamint mindennemű **szabó-kellékek**, szóval a divat- és rövidárú-szakba tartozó összes **áru-cikkék**, szolid és pontos kiszolgálás mellett. — Különösen figyelmebe ajánlom téli szövött árúimat, Jäger-alsó ruhákat, harisnyákat és posztócipőket.

Mint hogy üzletemet a lehető legrövidebb idő alatt kívánom feloszlítani, — mindenkinek érdekében áll, hogy bevásárlását náiam mielőbb eszközözze.

Tessék tehát náiam **próbabevásárlást** tenni, hogy **mélyen leszállított** áraim bámulatos előnyéről meggyőződhessek.

Különösen alkalmas végkiárúsításom mindennemű karácsonyi és újévi ajándékok bevásárlására.

Szentesen, 1904. november hó.

Tisztelettel:

SCHWARCZ SIMON

divatárú-kereskedő.

ELADÓ egy kettőszobát fűtő, jőkarban levő, valódi Meidinger kályha Halász Szabó János III. tized 648. számú házára. 3—2

1365/1904. vérghtó. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósgaz 1904. évi V. 682. számú végzés közzétételében hivatalból a budapesti sörgyár javára Dezsőfi József szentesi lakos ellen 42 kor. 86 fill. s januári erejéig 1904. évi szept. hó 26-án toganatosított kielégítési végrehajtás útján felülglalt és 840 koronára becsült követelés ingóságok, u. m.: hazi bútorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósgaz 1904. évi V. 682/3. sz. végzése folytán 42 kor. 86 fill. tőkekövetelés, ennek 1903. évi dec. hó 16. napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltó díj és eddig összesen 40 kor. 20 filléren birólag már meg alapított költségek erejéig Szentesen, végrehajtást szenvedett lakasnak leendő eszközéssére 1904. évi december hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igényelőnek szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elarverezendő ingóságokat mások is le és felülglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

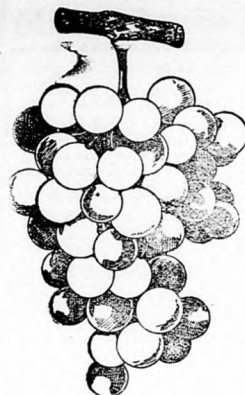
Kelt Szentesen, 1904. évi nov. hó 28.

Végh Sándor. kir. bír. végrehajtó.

Nyomatott a »Szentes és Vidéke« könyvnyomda gyorsajtóján Szentesen 1904

„Milleniumtelep“ Nagyszőlő.

Legelősből áru!

Legelősből áru!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létezik. 20-4

4 éves 1 koronás betétes heti

részjegyek már jegyezhetők a

Szentesi Központi Takarékpénztárnál.

Egyedül valódi

THIERRY-fele BALZSAM

Ezen balzsam belsőleg hat. Tulajdonságai: 1. Útőírheteretien hatású gyógyszer a tüdő és a mell betegségeknél, enyhíti a katarhust, esillapítja a köpödést, megszünteti a fájdalom köhögést, meggyógyítja az idültté vált tyen betegségeket és 2. Kítunó hatású torokgyógyásznál rekedtségnél és minden torokbetegségeknél stb. 3. Mindenféle lázt alaposan elűz. 4. Megtepien gyógyítja a máj, a gyomor és has minden betegségét, különösen gyomorgerőcsöt.

Kölkát és cikarókat. 5. Megszünteti a fájdalmat, gyógyítja az aranyerőt és hemoroidot. 6. Háltó és vértisztító hatása van, tisztítja a vesét, megszünteti a hypochondriát és melancoliát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 7. Kítunó hatása van fogfájásnál, lukas fognál, szájszűnyel és minden fog- és szájbetegségnél, megszünteti a felbőgöst és a száj és gyomor rossz szagát. 8. Kítunó szer fergék, púntlik, gúnyos piibeszia és nehezék. 9. Külsőleg ciodallatos gyógyszerül szolgál mindentel sebnél u. az égésnél, furdalás, orbánc, hőkiütés fiszta, égésib, fagyos tagoknál, rüh, var és kiütések, kirepedezt durva kéznél stb. megszünteti a fejfájást, fülzúgást, szagotást, köszvényt, füfajást stb. a miről részletes használati utasítás teljes felvilágosítást nyújt. Olyan gyógyszer, melynek se ami csaldásban, különösen influenza-, cholera- és más járvány idején mint első segélynek nem szabad hányozni. Figyeljünk mindig a zöld védjegyre, mint főnem látható! Cim: Thierry A. „Védangyal“ gyógytára Pragraha bei Rohitsch. 12 kis, vagy 6 kettős üveg ára barmente Ausztria-Magyarorszag minden államására 5 K. Bosznia—Hercegovinába 12 üveg kis, vagy 6 kettősüveg 5 kor. 60 fillér. Kevesebb mint 12 kis, vagy 6 kettősüveg nem küldetik. Csak a pénz előleges beküldése ellenében vagy utánvétellel

Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY in Pragraha bei Rohitsch.

Hamisítványok és hatóságilag nem engedélyezett balzsamok más védjeggyel, vétele és ujra eladása törvényileg tilos. Oly rendelések, melyeknél a pénz egyedüleg utalványozva van, mindenek előtt, rögtön elküldetnek.

Az egyedül valódi

THIERRY-fele centifolia-kenőcs

ereje és hatása.

Ezen kenőccsel egy 14 éves, gröggyhatatatlannak tarolt csonszú teljesen meggyógyult, ujabban pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű beteg g.

Megakadályozza a vérmérgezést, műtétie főlölegessé tesz.

A valódi centifolia kenőcs alkalmazást nyer: a gyermekágyas asszonyok mellgyulladásánál, mellkéményedésnél, orbácnál, mindentel régi hajnál, nyíl- vagy csontnál, sebeknél, sós szűz, dagadt lábánál, meg csont szűnül is; últat-, saart-, lött-, vágott- és zúz-t sebeknél; minden idegen test kivevására, mint üveg- és faaszánk, hó-ok vágó-zer, tuske stb.; minden fekélynél kelvény, karbunkulus, vadépződményeknél, még ráknál is, u. é. körömméregnél, hólyagnál, sebesező lábánál mindennemű égési sebnél, elfagyott tagoknál, a beteges fekvés okozta föltűbesedésnél, kelészeknél a nyakon, véreleseknel, a gyermekek fülfolyásánál és sebeiénel s. b. Legjobb szer ovararcsipes ellen, tyúkszem ellen, 2 doboznál kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak a pénz előleges beküldése ellen, vagy utánvétellel. 2 tégely ára 2 kor. 60 fillér. Minden fegyélybe kell egye lenni a c. g. nevűnek „Schutzengel-Apotheke des. — A Thierry in Pragraha. Egyedül beszerzési forrás: Schutzengel. Apotheke des A. Thierry in Pragraha bei Rohitsch.

Teljes meggyőződést szereshet rögtön arról, hogy Thierry A. gyógyszerész balzsamja és centifolia kenőcs megecső hutelein szerek, ha megszerzi a csasadí tanács-adót, mely több ezer eredeti hálaíratot tartalmaz. Ezen könyv megküldése barmente törtök 40 fillérenk pénzben vagy helygében való beküldése ellenében. A balzsam megrendelői a könyvet megkapják díjlanul melkelve. Az én egyedül valódi készítményeim hamisított és a hamisítványok árusított kérem megnevezni, a büntetőtörvényeski intézkedések megtétele végett.

Raktár Budapestben, Török József gyógyszerész és D. Egger Leo gyógytára. Vértés L. Lajos, valamint minden gyógyszerárban. 51—1